

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษากิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สรุปผลการวิจัย

1. ภูมิหลังผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 73.91 เพศชาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 93.04 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.78 และมีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.17 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 76.96 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี จำนวน 16 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.96 ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 83.04 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 16.96 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 104 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.22 รองลงมาปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 24.35

2. กิจกรรม 5 ส ด้านต่างๆ ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ด้านการบริหารงานวิชาการ ค่าเฉลี่ย 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ตามลำดับ และด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 เป็นลำดับสุดท้าย

เมื่อพิจารณากิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองในแต่ละด้านพบว่า

2.1 ด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดสภาพอาคารเรียน ห้องต่างๆ และบริเวณสถานที่ให้เป็นระเบียบ ค่าเฉลี่ย 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67

เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ จัดสภาพทั่วไปในการทำงานให้อยู่ในสภาพสะอาดและพร้อมใช้งาน ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 มีการบูรณาการการใช้อาคารสถานที่ให้คุ้มค่า ค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 ตามลำดับ และจัดแผนผังบริเวณที่ใช้กิจกรรม 5 ส ไว้เหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 เป็นลำดับสุดท้าย

2.2 ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดกิจกรรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำกิจกรรม 5 ส มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนค่าเฉลี่ย 3.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ บุคลากรมีแนวทางปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโครงการกิจกรรม 5 ส ค่าเฉลี่ย 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 โรงเรียนให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการดำเนินกิจกรรม 5 ส ค่าเฉลี่ย 3.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99 ตามลำดับ และจัดอบรม ศึกษาดูงานเพื่อให้บุคลากรมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรม 5 ส มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 เป็นลำดับสุดท้าย

2.3 ด้านการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับมาก มีการดูแลรักษากระดาน บอร์ด ให้สวยงาม และมีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 โรงเรียนนำกิจกรรม 5 ส มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 ตามลำดับ และโรงเรียนจัดกิจกรรมการประกวดเกี่ยวกับกิจกรรม 5 ส อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03 เป็นลำดับสุดท้าย

2.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ค่าเฉลี่ย 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ โรงเรียนจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สอดคล้องกับความต้องการของครู ค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ดูแลวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานตลอดเวลา ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 ตามลำดับ และโรงเรียนจัดฝึกอบรมครูทางด้านการใช้สื่อดัดแปลงอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 เป็นลำดับสุดท้าย

2.5 ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย ค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 จัดสภาพแวดล้อมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย

4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ตามลำดับ และจัดกิจกรรม 5 ส ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 เป็นลำดับสุดท้าย

3. กิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดทำแผนปฏิบัติงานเพื่อเป็นเครื่องมือการบริหารงาน ค่าเฉลี่ย 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณและติดตามผลการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 บรรยากาศที่ทำงานเสริมสร้างสุขอนามัยที่ดีปราศจากฝุ่นละออง และมลภาวะ ค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 ตามลำดับ และชุมชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือการจัดกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 เป็นลำดับสุดท้าย

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

4.1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = 0.708$ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติตามกิจกรรม 5 ส ด้านอาคารสถานที่ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .545 และด้านอื่นๆ ก็เช่นเดียวกันคือ ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส ด้านบุคลากรกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .653 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส ด้านการบริหารงานวิชาการ กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .629 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส ด้านวัสดุอุปกรณ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .636 และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .656 ซึ่งทุกค่าของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทุกค่า

4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเท่ากับ .815 ด้านการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กับด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเท่ากับ .770 และด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์กับ ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเท่ากับ

.739 และมีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ ด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์กับด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีค่าเท่ากับ .681 และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับด้านอาคารสถานที่ มีค่าเท่ากับ .618

4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดคือ Y_5 มีความสัมพันธ์กับ Y_4 มีค่าเท่ากับ .702 Y_4 มีความสัมพันธ์กับ Y_3 มีค่าเท่ากับ .671 และ Y_3 มีความสัมพันธ์กับ Y_1 มีค่าเท่ากับ .670 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดคือ Y_{10} มีความสัมพันธ์กับ Y_8 มีค่าเท่ากับ .372 และ Y_8 มีความสัมพันธ์กับ Y_2 มีค่าเท่ากับ .360

4.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างกิจกรรม 5 ส กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างกิจกรรม 5 ส กับประสิทธิภาพการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ Y_3 มีความสัมพันธ์กับด้านบุคลากร มีค่าเท่ากับ .746 Y_1 มีความสัมพันธ์กับด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเท่ากับ .734 และ Y_4 มีความสัมพันธ์กับ ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเท่ากับ .731 และมีความสัมพันธ์กัน ต่ำสุดคือ Y_2 มีความสัมพันธ์กับด้านอาคารสถานที่ มีค่าเท่ากับ .395 และ Y_9 มีความสัมพันธ์กับด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเท่ากับ .388

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาวิจัยกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารตระหนักถึงการดำเนินกิจกรรม 5 ส ในโรงเรียนและให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเตรียมการที่ดีของโรงเรียน เมื่อตัดสินใจในการนำกิจกรรม 5 ส ได้เริ่มทำความเข้าใจกับครูผู้สอนก่อนเมื่อทุกคนเข้าใจและทราบว่ากิจกรรมนั้นมีประโยชน์ต่อหน่วยงาน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการสนับสนุนของผู้บริหารและกำหนดนโยบายร่วมกัน มีการประกาศนโยบายอย่างเป็นทางการในการดำเนินกิจกรรม 5 ส เพื่อให้ทุกคนมีแนวคิด และปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งในการดำเนินกิจกรรม 5 ส นั้นประกอบด้วย 1) ทุกคนต้องเข้ามามีส่วนร่วม (Participation by All) 2) ผู้บริหารสูงสุดต้องให้ความสำคัญ และสนับสนุนการปฏิบัติอย่างจริงจัง (Top Management Commitment) 3) ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือสนับสนุน (Support by All) 4) ต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม 5 ส (Promoting Activities) ซึ่งสอดคล้องกับวิชัย วงษ์ใหญ่ (2540 : 60) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทและมี

การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน คณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนทราบเรื่องของการตั้งจุดมุ่งหมาย หลักการโครงสร้างและกิจกรรมของหลักสูตรให้สอดคล้องกับของท้องถิ่น นอกจากนี้บุคลากรเห็นความสำคัญของการจัดสภาพสิ่งแวดล้อม เมื่อจัดแล้วโรงเรียนมีบรรยากาศดี สวยงาม น่าจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและทำให้เกิดความประหยัดด้านทรัพยากรต่างๆ และเวลา บุคลากรภายในองค์กรมีสุขภาพจิตดีในการให้บริการ และยังทำให้บรรยากาศที่ทำงานเสริมสร้างสุขอนามัยที่ดี ปราศจากฝุ่นละอองและมลภาวะ และจากการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นมิติใหม่ทางด้านการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในด้านการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 จึงใช้วิธีการอบรมสัมมนาให้ครูนำรูปแบบกิจกรรม 5 ส มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 23 - 24) กล่าวไว้ว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างเด็กให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ถ้าครูมีอุดมการณ์ของความเป็นครู ได้รับการส่งเสริมให้สอนและปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างถูกต้องตามหลักการจะทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มที่ นอกจากนี้ครูยังปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี ให้กับนักเรียน ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรม 5 ส เช่น จัดเวรรับผิดชอบความสะอาดตามพื้นที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง หลังรับประทานอาหารนักเรียนทุกคนเก็บจาน ช้อน ช้อนส้อม หลังเข้าห้องน้ำ ห้องส้วมล้างมือให้สะอาด และยังปลูกฝังให้รู้จักการอนุรักษ์พลังงาน ปิดไฟ ปิดพัดลมทุกครั้งหลังเลิกใช้งาน และผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย กรอบงาน โครงการ เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการทำงานซึ่งเป็นผลดีในด้านการสร้างความผูกพัน กับทีมงาน และการใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้กำหนดให้มีกิจกรรม 5 ส ในทำความสะอาดครั้งใหญ่ (Big Cleaning Day) และมีการแบ่งเขต รับผิดชอบเพื่อให้ทุกคนมี บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานตามความชำนาญเฉพาะของแต่ละบุคคลโดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกัน ดัดสินใจร่วมกัน ใช้ความรู้ความสามารถที่มีส่วนร่วมกันวางแผนทำงานให้สำเร็จ และยังเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับพนัส หันนาคินทร์ (2524 : 111) ได้กล่าวไว้ว่า ในการทำงานใดๆ ก็ตามเราจะเห็นได้ว่าเมื่อเต็มใจทำงานก็จะรู้สึกเพลิดเพลินในการทำงาน แทนที่จะเบื่อหน่ายก็ต้องทำไปเพื่อแลกกับค่าตอบแทนกลับกลายเป็นของสนุกและสร้างความเพลิดเพลินให้ปฏิบัติงาน และไม่ยอมให้เกิดความบกพร่องขึ้นในการทำงาน ผลงานจึงเป็นไปอย่างสมบูรณ์เท่าที่สติปัญญา ความรู้และความสามารถของตนเองจะอำนวยให้เป็นไป ตรงกันข้ามถ้าหากเราต้องทำงานโดยมีความรู้สึกว่าจะต้องทำเพราะถูกบังคับ ขาดน้ำใจที่จะทำงาน ผลงานที่ได้รับก็เทียบเท่าที่เราได้รับคำสั่งและโดยปกติก็มักจะน้อยกว่าที่สั่งเป็นอย่างมาก

2. จากผลการศึกษาวิจัยกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก จากการประยุกต์ในการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส มาใช้ในโรงเรียนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการบริหารงาน การบริหารจัดการ พัฒนาสภาพแวดล้อม

พัฒนาวัฒนธรรมองค์กรให้มีวินัยสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร เพื่อส่งผลให้เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ถูกต้องแก่บุคลากร ทุกกลุ่มนับตั้งแต่นักเรียน ภารโรง ครูผู้สอน คณะกรรมการโรงเรียนเป็นการดำเนินงานที่หลากหลาย ซึ่งแตกต่างทั้งวัยวุฒิและคุณวุฒิ ผลดีจากการดำเนินกิจกรรม 5 ส สามารถ ส่งผลต่อบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ อย่างชัดเจนและเกิดความเชื่อมโยงกับผู้อื่น โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเครื่องมือการบริหารงาน การมีส่วนร่วม ส่งผลต่อการบริหารในส่วนอื่นๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ในโรงเรียนที่หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าหมวดเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำตั้งกลุ่ม 5 ส ครูและอาจารย์มีความร่วมมือร่วมใจดำเนินการตามแผน โครงการที่กำหนดไว้ ตลอดจนเป็นผู้นำให้ นักเรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรม 5 ส ในส่วนที่เกี่ยวข้อง นักการภารโรง มีส่วนเกี่ยวข้องค่อนข้างมาก เพราะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการรักษาสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างสุขอนามัยที่ดีปราศจากฝุ่นละออง และมลภาวะ ดูแลอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ต่างๆ โดยใช้หลักและวิธีการของ 5 ส ทำให้พฤติกรรมของบุคลากรภายในโรงเรียนเปลี่ยนแปลงมีความสะอาด และมีความเป็นระเบียบ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งของภายในโรงเรียนสามารถหยิบใช้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดความประหยัดด้านทรัพยากรต่างๆ และเวลา นักเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของหลักสูตร และจากการพัฒนาอาคารสถานที่ทุกพื้นที่ของโรงเรียนได้รับการตรวจสอบ ดูแลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการรักษาความสะอาดตามที่กำหนด การจัดและพัฒนาสวนหย่อมการจัดไม้ยืนต้น ไม้ดอก ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ การดำเนินงานจะได้รับการตอบสนองจากบุคลากรของโรงเรียนแล้วผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ก็มีโอกาสดำเนินกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลัช บุญหลาย (2544 : 65) ที่พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรม 5 ส ในการปีโตเลียมแห่งประเทศไทย สำนักงานพระโขนง โดยรวมอยู่ในระดับบวกมาก ระดับพฤติกรรมมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรม 5 ส ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม 5 ส โดยรวมอยู่ในเชิงบวก ซึ่งเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรม 5 ส ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม 5 ส และตรงกับแนวปฏิบัติ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้นำกิจกรรม 5 ส มาปฏิบัติให้แต่ละฝ่ายช่วยกันวางแผนร่วมดำเนินการเรียงลำดับตั้งแต่ ส1 – ส5 รวมทั้งร่วมกันประเมินผล แล้วนำมาเป็นระเบียบปฏิบัติ ข้อตกลงและสัญญาใจร่วมกัน ทำให้บุคลากรในหน่วยงานมีความสุขในการทำงาน มีอหยาตัยไมตรีในการต้อนรับ และการบริการแก่ผู้บริหาร ครู - อาจารย์ ผู้เกี่ยวข้องด้วยดี ได้รับคำชื่นชมมาตลอด ส่งผลให้โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประสิทธิผลในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครั้งนี้ผู้ศึกษา มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. ในการดำเนินกิจกรรม 5 ส สิ่งสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานคือ ความร่วมมือของบุคลากรในองค์กรนั้นๆ ความพร้อม ความร่วมมือและงบประมาณ
2. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ สนับสนุน ในการดำเนินกิจกรรม 5 ส และให้ความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งให้บุคลากรภายในองค์กรทุกคนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม 5 ส
3. ผู้บริหารควรมีการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการบริหารให้ทันสมัยทุกปี การศึกษาระบบการบริหารจะต้องมีความชัดเจน และต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่าย มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาขั้นตอนการจัดการบริหาร และติดตามผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพ
4. ควรมีการประสานงาน และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโครงการกิจกรรม 5 ส สร้างความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน
5. จัดทำเอกสารประเมินผลให้ครอบคลุมกิจกรรมทุกกิจกรรม เชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาเรื่องการวัดผล และมอบรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ เพื่อจูงใจให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรม 5 ส ในโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นๆ
2. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกิจกรรม 5 ส ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามขนาดโรงเรียน